

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till häst-
hushållningslag**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en hästhushållningslag, som skall innehålla de stadganden om hästavel och hästtävlingar som förutsätts i EES-avtalet enligt EG:s direktiv. Direktiven förutsätter dessutom ändringar i lagen om införsel av hästar och i lagen om utövande av seminering av husdjur.

I propositionen föreslås att de stadganden som direktiven förutsätter samt stadgandena

om import sammanställs till en lag, och att lagen om införsel av hästar och lagen om utövande av seminering av husdjur upphävs.

Propositionen ansluter sig till EES-avtalet. Lagen avses träda i kraft tidigast vid samma tidpunkt som EES-avtalet och senast sex månader efter att avtalet trätt i kraft. Tidpunkten för ikraftträdandet bestäms genom förordning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
ALLMÄN MOTIVERING	3	5.2. Organisatoriska verkningar	8
1. Hästhushållningens samhälleliga betydelse	3	6. Ärendets beredning	9
2. Nuläge	3	7. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	9
2.1. Hästuppfödning och hästavel	3	DETALJMOTIVERING	10
2.2. Hästtävlingar	4	1. Motivering till lagförslaget	10
2.3. Import av hästar	5	1 kap. Allmänna stadganden	10
2.4. Hästhushållningsorganisationer och främjande av hästhushållning	5	2 kap. Avelsverksamhet	10
2.5. Hästuppfödning och hästavel i vissa andra länder	6	3 kap. Artificiell reproduktion	10
3. Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet)	6	4 kap. Hästtävlingar	11
3.1. Allmänt	6	5 kap. Handel med hästar	11
3.2. Direktivet om avelsdjur	7	6 kap. Övervakning	11
3.3. Direktivet om tävlingar	7	7 kap. Särskilda stadganden	12
4. Lagstiftning som förutsätts i EES-avtalet	7	2. Närmare stadganden och bestämmelser	12
5. Propositionens verkningar	7	3. Ikraftträdande	13
5.1. Ekonomiska verkningar	7	LAGTEXTEN	13

ALLMÄN MOTIVERING

1. Hästhushållningens samhällseliga betydelse

Den snabba mekaniseringen av jordbruket efter andra världskriget resulterade i att behovet av arbetshästar inom jordbruket minskade kraftigt. Senare ledde även mekaniseringen av skogsbruket och utvecklingen av virkestransporterna till att hästbeståndet minskade ännu snabbare i vårt land. På 1940-talet omfattade beståndet ca 400 000 hästar, men hade på 1970-talet minskat till ca 30 000 hästar.

Travsporten som hobby började öka under 1960-talet. Intresset för tävlingarna steg till följd av att man började delta med varmblodiga travhästar. Detta ledde till ett behov att föda upp travhästar. Den finska hästen utvecklades i allt högre grad till travhäst. Även varmblodiga travhästar började förädlas i Finland. Vadhållning i samband med travtävlingar gav avkastning för arrangörerna och ägarna till de hästar som deltog i tävlingarna. En del av intäkterna kanaliserades till främjande av hästhushållningen, dvs. på byggande av travbanor och på hästuppfödning. Genom en lag och förordningar utfärdades stadganden om anordnande av vadhållning i samband med hästtävlingar och om fördelning till hästhushållningen av de statliga medel som inlutit från verksamheten.

Det penningbelopp som har varit i omlopp för spel i anslutning till trav har under de senaste åren uppgått till nästan 1 mrd. mk. Till staten har i skatt och andra intäkter uppburits ca 90 milj. mk, varav hästhushållningen erhållit ca 40 milj. mk. Ca 110 milj. mk har återstått för anordnande av spelverksamhet och för tävlingspriser.

När befolkningen fick mer fritid och större inkomster och förmögenhet, steg även intresset för ridsport och för hållande av hästar i allmänhet under 1980-talet.

Följden av denna utveckling är att hästbeståndet har ökat så, att det för närvarande omfattar ca 50 000 hästar. Det totala antalet hästar 1980 var 31 500. Under drygt 10 år har ökningen följaktligen varit ca 60 %. Av hästbeståndet är ca en tredjedel finska hästar, en dryg tredjedel varmblodiga travhästar och ca en tredjedel varmblodiga ridhästar och ponnyer, varav båda grupperna är ungefär lika stora.

Hästuppfödning utövas på ca 8 000 lägenhe-

ter, vilket motsvarar ca 4 % av antalet lägenheter i landet. Lägenheterna producerar det foder som hästarna behöver. Denna verksamhet kräver en åkerareal om ca 60 000 hektar.

Uppfödning, träning, tävlingar och ridskolor sysselsätter direkt ca 4 500 personer på heltid och ca 13 000 personer på deltid. Den direkta inverkan på sysselsättningen uppskattas vara ungefär den dubbla eller tredubbla.

Då sättet att utnyttja hästar har förändrats från att de tidigare användes i arbete till att de idag används för sport och fritid, har detta även lett till stora förändringar i ägoförhållandena. Av ägarna till travhästar är ca en tredjedel och av ägarna till ridhästar ca två tredjedelar stadsbor.

2. Nuläge

2.1. Hästuppfödning och hästavel

Syftet med *hästuppfödningen* är att få fram ett tillräckligt stort hästbestånd som möjliggör både hästavel och internationellt sett konkurrenskraftig hästsport.

Hästuppfödningen i vårt land var som livligast i slutet av 1940-talet, då det föddes ca 20 000 föl om året, och som svagast 1973, då det föddes endast ca 700 föl. Till följd av detta började man av statens medel fr.o.m. 1973 utbetala s.k. fölpengar. Syftet med fölpengarerna är att stödja den inhemska hästuppfödningen och främja användningen av högklassiga hästar för avel. På så sätt förbättras kvaliteten på hästar födda i Finland. Understödet har lett till att antalet föl har vuxit stadigt. Under 1991 föddes ca 5 000 föl.

Då travsporten ökade kraftigt var det nödvändigt att utöka uppfödningen av hästar av den s.k. travhäststypen. Ägare till travhästar födda i Finland fick ta emot uppfödarpriis.

Inom hästuppfödningen övergår man som bäst från stöd för kvantitativa tillväxtmål till att allt mer stödja kvalitativa mål.

Uppfödning av ridhästar och ponnyer bedrivs än så länge i liten skala i Finland.

Hästavel innebär liksom övrig husdjursavel att vissa egenskaper för rasen eller beståndet förbättras. Avel utövas i en individgrupp som hör till rasen så att sådana individer, dvs. avelsdjur, som i så hög grad som möjligt

främjar målsättningarna med aveln väljs ut. Ju större gruppen är, desto bättre framskrider förädlingen av djurbeståndet.

Aveln styrs genom reglementet för hästavel. De djur som godkännts för avel antecknas i en stambok. I avelsföreningens reglemente fastställs hurudana individer som godkänns för införande i stamboken.

För den verksamhet som avses i reglementet för hästavel behövs en organisation eller förening till vilken djurägare som intresserar sig för avel kan ansluta sig. Finlands Hippos rf sköter centraliserat de uppgifter i anslutning till olika häst- och ponnyraser som avelsorganisationen skall sköta. Medlemmar av Hippos är 16 regionala hästavelsförbund. Dessa förbund ansvarar i praktiken för bedömningen av de finska hästar och varmblodiga travhästar som föreslagits som avelsdjur och föreslår att de införs i stamboken.

I Finland finns det två olika slag av *travhästar*: den finska hästen och den varmblodiga travhästen (standard bred). Beståndet av finska hästar är ca 17 000 individer och av dem har ca 3 000 ston utsetts för avel, dvs. antecknats i stamboken. Det motsvarande antalet varmblodiga travhästar är ca 18 000. Av dem har ca 3 200 ston utsetts för avel. Båda rasernas bestånd anses vara tillräckligt stora med avseende på främjande av aveln.

Den finska hästen förädlas som en ren ras genom att man nuförtiden främst utvecklar dess travegenskaper (i huvudsak snabbheten), men även mångsidighet betonas.

Genom förädlingen av den varmblodiga travhästen förbättras travegenskaperna. En varmblodig häst som förädlats på detta sätt benämns standard bred. I vissa travsportländer utvecklas den varmblodiga travhästen som en egen ras, t.ex. i Frankrike, och orlovtravhästen i Ryssland.

I allmänhet främjas aveln genom kravet på att den individ som skall bli införd i stamboken bör nå den genomsnittliga prestationsnivån för individer som redan finns upptagna i stamboken. Ju högre avelsmålen ställs, desto större är kraven för att en häst skall bli införd i stamboken.

Stränga krav behövs även när beståndet av avelsdjur är relativt litet. Till följd av detta har stambokskraven för travhästthingstar varit höga. Av bl.a. dessa skäl ställs villkor på importen av hästar.

För aveln av *ridhästar och ponnyer* finns det

i detta skede ännu inte några förutsättningar på grund av att dessa hästbestånd är små och intresset för avel inte är så stort. Antalet varmblodiga ridhästar uppgår till ca 7 000. Av dessa har ca 1 300 ston införts i stamboken. Det motsvarande antalet ponnyer är ca 7 000, varav ca 1 400 är avelsston. Ridsporten och ridningen som hobby i landet bedrivs i huvudsak med hästar som importerats. Uppfödningen av ponnyer motsvarar redan till stora delar behovet.

I Finland finns det för närvarande varmblodiga ridhästar av fyra olika raser och ponnyer av åtta olika raser. Hippos för stambok över dessa.

2.2. Hästtävlingar

Alla *travtävlingar* av betydelse är totalisatortrav. Deras antal är årligen ca 680. Statsrådet har beviljat Finlands Hippos rf. tillstånd att ordna vadhållning vid hästtävlingar. Under 1991 utdelades ca 90 milj. mk i vinster. Åskådarnas antal vid tävlingarna var samma år ca 1,3 milj.

Vad gäller travtävlingar är det Hippos som beslutar om anordnandet och reglerna för deltagande. Reglerna innehåller inte några detaljerade bestämmelser om t.ex. hur vinsterna skall fördelas. Avsikten är i stället att ge arrangörerna en ram för tävlingarna. Hippos har deltagit i de internationella travorganisationernas verksamhet. Majoritetsbeslut som fattats av de internationella organisationerna är inte bindande för medlemsländerna. Besluten har dock i hög grad inverkat på fastställandet av villkoren för deltagande i travtävlingar och på fördelningen av vinstmedlen.

Till följd av att Finland är avsidet beläget och att vinstnivån är låg, har endast ett litet antal utländska hästar deltagit i de tävlingar som har arrangerats hos oss. Dessa hästar har främst deltagit i sådana internationella tävlingar för inbjudna deltagare, vid vilka prisen är ansevärda. Det arrangeras årligen 10—15 sådana tävlingar. Det har varit möjligt för en travbana eller en travförening att genom bestämmelser för de olika tävlingsserierna styra fördelningen av vinstsummorna så att man kunnat trygga tillräckliga förutsättningar för hästar födda i hemlandet att delta. Detta har skett i samarbete med Hippos.

För anordnandet av *ridsport* och för reglerna

för deltagande i tävlingar ansvarar Finlands Ryttaförbund. Tävlingsgrenarna är dressyr, hoppning, fälttävlan, distansritt, körning samt voltige. De nationella ridtävlingarna är årligen ca 100 till antalet. Varje år ordnas endast några få internationella tävlingar. De vinstsummor som delas ut i samband med ridtävlingarna har ingen stor ekonomisk betydelse för uppfödarna av ridhästar och ponnyer.

I förordningen om vadhållning vid hästtävlingar (122/66) stadgas om statens andel av vadhållningsspel. I förordningen om statsunderstöd för främjande av hästuppfödning och stödjande av hästsport (244/92) stadgas om utdelningen av statsandel för främjande av hästhushållningen.

2.3. Import av hästar

Lagen om införsel av hästar (328/38), som gavs 1938, är fortfarande i kraft. Den är en fullmaktslag. Enligt lagen får närmare stadganden om villkoren för import utfärdas genom förordning. Syftet var att lagen skulle garantera att den inhemska hästproduktionen blev självförsörjande. Importskyddet var avsett att trygga den inhemska hästuppfödningen. Inom hästaveln har det ansetts vara viktigt att inte äventyra de resultat som uppnåtts.

Med stöd av lagen har senast 1991 utfärdats två förordningar. Förordningen om införsel av varmblodiga *travhästar* (497/91) gäller både avels- och tävlingshästar. Enligt förordningen får enbart de hästar och ponnyer som uppfyller jord- och skogsbruksministeriets krav införas i landet.

De genom jord- och skogsbruksministeriets beslut uppställda kraven som gäller införande av travhästar i landet avser främst travgenskaper som visats genom tävlingsresultat. Syftet med kraven är å ena sidan att trygga införseln av ett avelsurval av hög kvalitet och å andra sidan att främja den inhemska hästuppfödningen. Om villkoren för införsel har överenskommit med centralorganisationerna för hästhushållning och i detta sammanhang har även beaktats de olika användargruppernas åsikter. Med anledning av kraven har antalet importerade hästar hållits på en rätt skälig nivå. Under 1991 importerades ca 300 varmblodiga travhästar till Finland. Samma år föddes ca 2 200 inhemska travhästfölar.

Förordningen om införsel av *ridhästar och*

ponnyer (498/91) gäller både varmblodiga och kallblodiga ridhästar och ponnyer. Ovan i punkt 2.1. har konstaterats att man inom ridsporten och hobbyridningen i vårt land till stor del använder hästar som importerats. Uppfödningen av ponnyer motsvarar redan rätt långt behovet. Syftet med kraven som gäller importen av ridhästar och ponnyer har varit att trygga införseln av renrasiga individer. Importen av varmblodiga ridhästar och ponnyer har dock underlättats genom att tillåta import av valacker endast med stöd av identitetshandlingar. Däremot får kallblodiga ridhästar och ponnyer importeras endast av särskilda skäl. Importen av kallblodiga hästar har inte ansetts vara ändamålsenlig med tanke på att den finska hästens ställning borde tryggas och användningen av den ökas.

Efterfrågan på ridhästar har lett till att importen varit stor hela tiden. Under 1991 importerades ca 900 ridhästar och ponnyer. Samma år föddes ca 700 föl.

I praktiken har övervakningen av importen kombinerats med det tillståndsförfarande som lagen om djursjukdomar förutsätter i fråga om import. Enligt lagen om djursjukdomar krävs tillstånd av ministeriets veterinäravdelning för import av hästar. Vid detta tillståndsförfarande utreds också huruvida den häst som skall importeras uppfyller de kvalitativa krav som ministeriet uppställt. Ett utlåtande av Hippet har inbegärts i ärendet. I enlighet med ovan nämnda förordningar för Finlands Hippet register över hästar som importerats till Finland och över hästar som redan finns här samt över deras här i landet födda avkomma, och övervakar användningen av dessa hästar för avel.

Enligt tullstatistiken var det sammanlagda värdet av alla de hästar som importerats 66,9 milj. mk år 1990. Det motsvarande beloppet för 1991 uppgick till 32,6 milj. mk.

2.4. Hästhushållningsorganisationer och främjande av hästhushållning

Finlands Hippet rf. verkar som centralorganisation för travsport och hästavel. Föreningen för register och stambok över finska hästar, varmblodiga travhästar och varmblodiga ridhästar och ponnyer samt tävlingsregister över travhästar.

Semineringskommissionen, som tillsatts av

jord- och skogsbruksministeriet, har gett över en del uppgifter i samband med semineringen av hästar till Hippos.

Hippos har dessutom hand om uppgifter bl.a. i anslutning till travhästtävlingar. Föreningen representerar Finland i internationella travsportsärenden.

Hippos har sammanlagt 118 medlemsföreningar. Medlemmar är bl.a. alla hästavelsförbund, rasföreningar samt travbanor.

Som centralorganisation för ridsporten verkar Finlands Rytтарförbund rf (FRF). Förbundet för tävlingsregister över ridhästar och ponnyer, behandlar ärenden som gäller utdelning av pengar och planering i fråga om ridhäst- och ponnysporten samt övervakar ridskolor. Till FRF:s medlemmar hör 208 föreningar och ca 22 000 enskilda. Antalet personer som har ridning som hobby uppskattas dock vara nästan det dubbla.

Jord- och skogsbruksministeriet fattar i enlighet med förslag av hästhushållningsdelegationen beslut om den statsandel för främjande av hästhushållningen som beviljas av vadhållningsintäkter som influtit till staten. Delegationen har representanter för finansministeriet, undervisningsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, Finlands Hippos rf och Finlands Rytтарförbund rf.

Flera olika arbetsgrupper har under de senaste åren tänkt igenom olika utvecklingsåtgärder i anslutning till främjandet hästhushållningen. Av dessa arbetsgrupper kan nämnas arbetsgruppen för import av hästar, arbetsgruppen för uppfödningstöd och arbetsgruppen för utvecklande av utbildningsstrukturen inom hästbranschen. Under 1992 blev arbetsgruppen för utvecklande av läroanstalterna inom hästbranschen i Ypäjä samt den andra arbetsgruppen i ordningen för hästhushållning färdiga med sitt arbete. Den sist nämnda arbetsgruppen hade som uppgift att utreda det rådande läget inom hästhushållningen samt utvecklingsförutsättningarna på 1990-talet.

2.5. Hästuppfödning och hästavel i vissa andra länder

I många hästsportsländer i Europa baseras främjandet och stödandet av hästuppfödningen och hästaveln på samma principer som i Finland. Hästuppfödningen stöds med hjälp av fölpengar och uppfödarpriis. Dessutom styrs

prissummorna så att förutsättningarna för den inhemska uppfödningen och aveln att utvecklas skall vara gynnsamma.

Avsikten har varit att öka antalet avelsston så att det skall vara tillräckligt stort och att höja kvalitetsnivån så att så goda avelsresultat som möjligt skall kunna uppnås.

Jämförelsevis kan nämnas att antalet varmblodiga travhästston 1991 i Sverige var ca 8 000, antalet kallblodiga ston ca 1 200 och antalet ridhästston ca 9 000.

I Norge var antalet varmblodiga travhästston 1 700 och kallblodiga ca 2 000.

I Frankrike där hästsporten är mycket utbredd var antalet varmblodiga travhästston ca 18 000 och antalet ridhästston ca 10 000.

De inkomster som i Sverige och Frankrike inflyter från hästhushållningen utgör en betydande inkomstkälla för den del av befolkningen som är verksam inom gårdsbruket. I Sverige finns det hästar på uppskattningsvis var femte lägenhet.

3. Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES—avtalet)

3.1. Allmänt

Enligt EES-avtalet tillämpas inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet Europeiska Gemenskapernas (EG:s) direktiv om hästavel och hästtävlingar.

Avsikten med direktiven om hästavel och hästtävlingar är att främja fri handel med avelshästar, frihet vid hästtävlingar och konkurrens om vinstsummorna. En sådan frihet och konkurrens anses inverka gynnsamt på hästaveln och hästhushållningen inom gemenskapen. Upptagandet av direktiven i EES-avtalet innebär att dessa friheter även tillåts i Finland.

Direktiven som gäller hästavel och hästtävlingar är nya även inom EG. I t.ex. tävlingsdirektivet konstateras att avsikten är att den ännu skall ändras till vissa delar. Tillämpningen av dessa direktiv har således inte ännu blivit helt klar. Vissa länder med en starkt förankrad hästhushållning, såsom Frankrike, tolkar t.ex. det i direktivet centrala begreppet hästras till sin egen fördel på ett sätt som har lett till att ärendet har förts till EG-domstolen för avgörande.

Enligt artikel 8 i EES-avtalet tillämpas avtalet i huvudsak endast på de produkter som hänförs till grupperna 25—97 i systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering. Hästar innefattas inte i någon av de nämnda grupperna. Om således den ovan i punkt 2.1. beskrivna hästuppfödningens och hästavelns intressen kräver, kan kvantitativa begränsningar fastställas för importen av avelshästar med anledning av avtalet.

3.2. Direktivet om avelsdjur

Avsikten med en reglering av avelsverksamhet är att registrerade avelshästdjur fritt skall få transporteras inom de områden som hör till EG. I dessa fall bör man försäkra sig om att det verkligen är fråga om avelsdjur. Det sker genom ett registreringsbevis som har utfärdats av en godkänd eller erkänd organisation eller förening eller av en sådan behörig myndighet i det land där hästen är född som för stambok eller register över djurrasen i fråga.

I rådets direktiv om hästavel (90/427/EEG direktivet om avelsdjur) avses med ett registrerat hästdjur individer som har blivit bokförda eller registrerade och som är berättigade till införande i en stambok. Med stambok avses varje bok, register, förteckning eller dataregister som förs av medlemsstaten eller av en organisation eller förening som godkänts eller erkänts av medlemsstaten. I stamboken registreras och införs hästdjuren med uppgift om alla kända anförare.

Enligt direktivet skall godkännandet och erkännandet av organisationer och föreningar som för eller upprättar stamböcker sammanjämkas med de principer som fastställts av den organisation eller förening som för stamboken för rasens ursprung. Villkoren för införande och registrering i stamböcker skall fastställas på grundval av rasens särdrag, i synnerhet då det gäller vissa fullblodsraser som tillkommit med artificiella reproduktionsmetoder.

3.3. Direktivet om tävlingar

Enligt rådets direktiv om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar (90/428/EEG, direktivet om tävlingar) får tävlingsreglerna för det medlemsland som arrangerar tävlingarna

inte diskriminera hästdjur som registrerats i ett annat medlemsland. Inte heller födelselandet får vara en orsak till diskriminering. Vissa undantag har gjorts i regeln om diskrimineringsförbud: det är tillåtet att arrangera bl.a. tävlingar i vilka enbart hästar som registrerats i en särskild stambok får delta, då syftet är att förbättra rasen, samt historiska eller traditionella evenemang eller regionala tävlingar med sikte på att välja ut hästdjur. Utnyttjande av undantagsfallen förutsätter att till EG-kommisionen inlämnas en förhandsanmälan.

Utöver det ovan nämnda kan enligt direktivet för tryggande, utvecklande och förbättrande av avelsverksamheten reserveras högst 30 % år 1991, högst 25 % år 1992 och fr.o.m. 1993 högst 20 % av de prispengar som delas ut. I vissa sådana EG-länder där travsporten är populär har de utländska hästarnas möjligheter att delta i tävlingar ökat, men en del, särskilt Frankrike, förhåller sig mycket avvisande till ett "öppnande" av tävlingarna.

4. Lagstiftning som förutsätts i EES-avtalet

EES-avtalet förutsätter att bestämmelser på lagnivå utfärdas om hästaveln. I dem skall stadgas om register och stamböcker, om godkännande av avelsorganisationer och föreningar samt om fullmakt att fastställa detaljerna för de ovan nämnda ärendena och reglementet för hästavel. Avtalet förutsätter att stadgandena om import av hästar ändras vad gäller import från EES-området.

Förverkligandet av direktivet om tävlingar förutsätter att i lagen tas in ett stadgande om fullmakt för jord- och skogsbruksministeriet att övervaka tävlingsregler, vilka bl.a. reglerar rätten att delta i hästtävlingar.

5. Propositionens verkningar

5.1. Ekonomiska verkningar

För *hästuppfödningen* kan en friare import än för närvarande av avelshästar innebära att införseln av avelshästar ökar och att förutsättningarna för den inhemska hästuppfödningen och dess upprätthållande i motsvarande grad försämrats.

Det faktum att fler utländska tävlingshästar

deltar i hästtävlingarna och i konkurrensen om prissummorna kan innebära att färre vinster än tidigare stannar i hemlandet och att de medel som skall användas för hästuppfödningen samtidigt minskar. Verkningarna härav är svåra att uppskatta. Det är skäl att konstatera att prisnivån i Finland dock är lägre än den i Sverige och i Centraleuropa samt att tävlingsresorna är långa och dyra.

För en hästuppfödare, travtränare och hästhandlare som till Finland importerar hästdjur från utlandet för avel, uppfödning eller tävling kan en friare import betyda lägre priser. Detta kan även medföra att man börjar pruta på hästarnas kvalitet.

För köpare av hobbyhästar och hobbyponnyer som används för ritt innebär EES-avtalet troligtvis inte några väsentliga förändringar när det gäller importen. Förutsättningen för import är ett registreringsbevis eller en identitetshandling enligt direktivet, som alltid saknas för ridhästar och ponnyer för vilka det inte finns några uppgifter om härstamning.

Stiftandet av denna lag förutsätter i sig inte att hästhushållningen i Finland utvecklas eller ens upprätthålls på den nuvarande nivån. Genom lagen skapas en tydligare ram även för utövat av denna verksamhet. I och med EES-avtalet blir man inom den inhemska hästhushållningen tvungen att i större omfattning än tidigare konkurrera om sina inkomster.

Hittills har hästhushållningen i själva verket finansierats med de intäkter som influtit från näringen, dvs. inkomster från spel och tippning. Dessa inkomster har minskat betydligt under den ekonomiska lågkonjunktur som nu råder.

För att den nuvarande nivån i hela landet i fråga om hästavel och hästuppfödning samt verkningarna av hästhushållningen på sysselsättningssituationen skall bevaras förutsätts det att man genom ett undantagsstadgande för import inom EES-området kan trygga den nuvarande avels- och uppfödningssituationen.

Direkta statsekonomiska verkningar är enbart de utgifter som förutsätts i lagen vad gäller arrangerande och övervakning av förvaltningen. Beloppet av dessa kostnader utgör sammanlagt kostnaderna för ett årsverke.

Med beaktande av att syftet med regleringen när det gäller hästavel hör samman med EG:s behov att utöka och trygga tillförlitligheten för handeln med avelsdjur bör det inte anses vara ändamålsenligt att en avgift uppbärs av orga-

nisationen till följd av t.ex. de kostnader som åsamkas staten för godkännande av organisationerna. De uppgifter som stadgandena om arrangerande av hästtävlingar förutsätter har för övrigt mestadels att göra med övervakning. Då kostnaderna dessutom är jämförelsevis låga är det inte rationellt att indriva dessa, i synnerhet då avsikten är att till samma organisationer av statens medel i fortsättningen betala stöd för främjande av hästhushållningen.

5.2. Organisatoriska verkningar

Enligt EG:s direktiv om hästavel skall avelsorganisationerna vara organisationer som godkänts av myndigheterna. Direktiven om tävlingsverksamhet förutsätter att myndigheterna övervakar tävlingarna och bl.a. utdelningen av vinstsummor. EES-avtalet innebär att även Finland måste delta i samarbetet med de myndigheter som övervakar avelsverksamheten och tävlingarna inom EES-området.

Godkännandet av avelsorganisationerna omfattar skyldigheten att undersöka och utreda att det finns förutsättningar för att godkänna avelsorganisationerna och att följa upp verksamheten, stambokföringen och iakttagandet av reglementen.

Övervakningen av tävlingsverksamheten innebär bl.a. övervakning av tävlingsreglerna och av villkoren och reglerna för deltagande i tävlingar och reserverande och utdelning av vinster.

Övervakningen av de stadganden som gäller importen av hästar förutsätter att registreringsbevisen eller identitetshandlingarna för hästarna granskas i tullen samt att det i samband med veterinärkontroller konstateras att handlingarna och djuren stämmer överens med varandra.

Hittills har hästaveln och tävlingarna i Finland centraliserat skötts och letts av Finlands Hippos rf. Att verksamheten koncentreras på detta sätt bidrar till att myndigheternas övervakningsuppdrag minskar.

Jordbruksstyrelsen har på förslag av Hippos fastställt reglementena för hästavel och i övrigt övervakat organisationens verksamhet eftersom man i praktiken främst genom dess försordelat ut statsandel för främjande av hästhushållningen.

I samband med organisationsreformen inom jordbruksförvaltningen drogs jordbruksstyrel-

sen in från ingången av 1993. Dess uppgifter har fördelats mellan ministeriets och distriktsförvalningen. De övervakningsuppgifter som förutsätts i hästhushållningslagen hör till dem som man har ansett det vara ändamålsenligast att sköta på ministeriet.

Enligt uppskattningar kan den normgivning på lägre nivå som ministeriet enligt lagen skall ha hand om, myndigheternas kontakter inom EES och övervakningsuppgifterna på ett centraliserat sätt skötas inom ministeriet med mindre kostnader men med tillräcklig sakkännedom. Till följd av denna centraliserade verksamhet beräknas uppgifterna kräva arbetsinsatsen av en person inom ministeriets avdelning för utvecklande av landsbygden.

6. Ärendets beredning

Ärendet har beretts i en arbetsgrupp. I arbetsgruppen har ingått representanter för jord- och skogsbruksministeriets och jordbruksstyrelsens tjänstemän inom hästhushållningsbranschen och veterinärverksamheten samt representanter från Finlands Hippos rf och Finlands Ryttarförbund rf med kunskap i avel, uppfödning och tävlingsverksamhet.

Utlåtanden om arbetsgruppens utkast har givits av utrikesministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, undervisningsministeriet, tullstyrelsen, konkurrensverket, Finlands Hippos rf., Finlands Ryttarförbund rf., Suomen Hevosenomistajain Keskusliitto r.y. och Finlands Veterinärförbund rf.

Arbetsgruppen föreslog i sitt utkast att verksamheten med artificiell reproduktion av hästar inte görs beroende av tillstånd. Avsikten var att man med hjälp av ett anmälningsförfarande skulle ha säkerställt den önskade standarden på aveln, yrkeskompetensen, lokaliteterna och vården av djursjukdomar och djurens hälsa. I utlåtandena har det dock ansetts vara viktigt att det stadgas om den artificiella reproduktionen av hästar så att den blir beroende av tillstånd i överensstämmelse med vad som gäller för andra husdjur. En motivering är

behovet av övervakning av semineringsverksamheten med tanke på djurens hälsa, avelsnivån och djurskyddet samt aspekter som gäller yrkeskompetens och konsumentskydd.

Antalet som gäller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet förutsätter att en friare import av hästar tillåts, men även för importen från en EES-stat kan kvantitativa begränsningar uppställas. Konkurrensverket och Finland Ryttarförbund rf. anser emellertid att kvantitativa begränsningar inte borde uppställas för importen.

7. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Samband med andra propositioner

Propositionen ansluter sig till regeringens proposition till riksdagen med förslag till godkännande av vissa bestämmelser i de avtal som gäller upprättandet av Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (RP 95/1992 rd.), som gäller EES-avtalet och som godkändes i riksdagen den 27 oktober 1992. Genom den föreslagna lagen förenhetligas i enlighet med avtalet den lagstiftning som gäller hästavel och hästtävlingar med motsvarande bestämmelser inom EG. Lagen är avsedd att träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning, och som tidigast skulle vara den tidpunkt då EES-avtalet träder i kraft och senast sex månader efter att avtalet har trätt i kraft. Till de direktiv och beslut som avses i denna proposition hänvisas i bilaga I i EES-avtalet.

I propositionen har föreslagits att den nya hästhushållningslagen skall upphäva lagen om utövande av semineri av husdjur, vilken gäller bl.a. semineri av hästar. Till riksdagen har avlåtits en proposition till lag om husdjursavel och ändring av 1 och 2 §§ lagen om import av husdjur (RP 46/1993 rd.). I propositionen till lag om husdjursavel har för sin del föreslagits ett upphävande av semineringslagen. Avsikten är att den föreslagna lagen om husdjursavel inte skall tillämpas på hästar.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslaget

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. *Tillämpningsområde.* Det föreslås att stadgandena om lagens tillämpningsområde primärt skall motsvara det som anges i de direktiv som ingår i EES-avtalet.

Avsikten är att lagen skall gälla avel, import, export, transitering, handel och tävlingsverksamhet med hästar. I överensstämmelse med direktiven avses med hästdjur i lagen hästar, ponnyer, åsnor samt korsningar mellan hästar och åsnor. I Finland gäller stadgandena i praktiken hästar och ponnyer. Nedan används i fortsättningen uttrycket häst för alla dessa hästdjur.

2 §. *Lagens förhållande till annan lagstiftning.* Frågor om djursjukdomar och hälsa har även ett samband med hästavel. Det är även i fortsättningen meningen att med stöd av lagstiftningen om djursjukdomar tillmötesgå det behov av att förhindra spridningen av djursjukdomar som eventuellt uppkommer i samband med hästavels- och tävlingsverksamheten samt semineringens verksamheten.

Lotterilagen (491/65) och förordningen om vadhållning vid hästtävlingar stadgar om anskaffningen av medel för främjande av hästuppfödning och hästsport. I förordningen om statsunderstöd för främjande av hästuppfödning och stödjande av hästsport (244/92) stadgas om grunderna för utdelningen av statsandel.

2 kap. Avelsverksamhet

3 §. *Anordnande av avelsverksamhet.* Hästavelsverksamhet innebär att uppgifterna om de hästars härstamning och avelsvärde som valts ut till avel antecknas i en stambok eller i ett motsvarande register. I registret kan med avvikelse från stamboken även en häst, t.ex. en utländsk hingst, som inte är upptagen i stamböcker i Finland vara införd. Enligt direktivet (90/427/EEG) är stamboken ett dataregister som innehåller definitioner om de individer som godkänts för avel samt uppgifter om deras härstamning.

Genom stadgandena fastställs det nuvarande förfarandet i fråga om stambokföringen i Finland.

Direktivet om avel förutsätter att en avelsorganisation skall godkännas av myndigheterna. Villkoren för godkännandet är att avelshästarna omhändertas på ett behörigt sätt och att avelsverksamheten främjas. Lagen skall även innehålla ett stadgande om att godkännandet kan återtas. Kravet för att en organisation skall godkännas är att avelsorganisationen har förutsättningar att främja förädlingen av rasen. Detta fordrar en tillräckligt stor raspopulation.

I reglementet för hästavel definieras målen för förädlingen, hästens genetiska värde, förutsättningarna för införande i stamboken, identitetshandlingarna, registreringsbeviset, ursprungsintyget för embryon, spermier och äggceller samt andra ärenden i anslutning till bokföringen av avelsuppgifter. Enligt direktivet fastställer den myndighet som godkänner avelsorganisationen även reglementet.

4 §. *Diskrimineringsförbud.* Enligt direktivet om avel kan hästar som är införda i stamböcker eller motsvarande avelsregister, som förs av en organisation eller förening som godkänts av myndigheterna i någon EG-stat, bli införda i motsvarande register i EES-staterna. Då iaktas den nuvarande stambokklassificeringen i Finland.

3 kap. Artificiell reproduktion

5 §. *Tillstånd.* Tryggandet av målen för avel bör anses vara en viktig faktor när det gäller den artificiella reproduktionen. Det förutsätter att man i den yrkesmässiga eller offentliga verksamheten använder sig av djur, spermier, äggceller och embryon som godkänts för avel.

Enligt förslaget skall den artificiella reproduktionen av hästar bli beroende av tillstånd. Systemet för tillstånden skall garantera djurens hälsa och nivån på avelsverksamheten. Tillstånd skulle emellertid inte behövas för sådan artificiell reproduktion, där hästägaren seminerar sina egna hästar och använder sperma från en hingst som han äger eller besitter.

Tillståndet beviljas för en viss tid, dock för högst fem år. Enligt det nuvarande förfarandet har semineringstillstånden varit i kraft ett år åt gången. Syftet med den längre tillståndsperioden

den är att lätta upp förfarandet både för den som anhåller om tillstånd och för myndigheterna. Enligt förslaget borde jord- och skogsbruksministeriet bevilja tillståndet, om den verksamhet som avses i ansökan fyller de krav som uppställts i ministeriets bestämmelser. Ministeriet borde alltså redan på förhand publicera villkoren för tillståndet. Villkoren skulle gälla djurens avelsnivå, personalens yrkesskicklighet och lokaliteterna samt kvaliteten på spermier, äggceller och embryon, bekämpandet av djursjukdomar och anordnande av verksamhet som ansluter sig till dessa.

4 kap. Hästtävlingar

6 §. *Tävlingsregler.* I direktivet om tävlingar definieras rätten att delta i hästtävlingar samt andra ärenden i anslutning till tävlingsverksamheten inom EES-området. För att dessa ärenden skall skötas i enlighet med det som bestäms i EES-avtalet föreslås att det i lagen skall ingå ett stadgande med stöd av vilket jord- och skogsbruksministeriet skall övervaka att tävlingsreglerna inte strider mot bestämmelserna som gäller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller mot andra internationella avtal som vårt land har godkänt.

7 §. *Tillämpning av diskrimineringsförbudet.* Enligt tävlingsdirektivet kan en häst som är införd i EG-områdets tävlingsregister i princip fritt delta i tävlingar, både trav-, rid- och andra allmänna hästtävlingar. Undantagen från diskrimineringsförbudet föreslås bli införda i lagen på det sätt som avtalet och direktivet förutsätter. Tillämpningen av undantagen liksom även det som föreslås i stadgandets 2 mom., dvs. tryggande, utvecklande och förbättrande av avelsverksamheten, förutsätter att en förhandsanmälan görs till EES-organen.

5 kap. Handel med hästar

8 §. *Handel med avelshästar.* För tryggande av sådana personers ställning vilka köper avelshästar samt deras spermier, äggceller och embryon är det nödvändigt med ett stadgande om att det av registreringsbeviset eller ursprungsintryget skall framgå hästens, spermiernas, äggcellernas och embryonas härstamning och genetiska värde.

9 §. *Import av hästar.* Enligt gällande lag får

genom förordning stadgas om villkoren för import. Beslutet om begränsning av importen genom förordning har överförts på jord- och skogsbruksministeriet. Ovan i punkt 2.3. har redogjorts för hur importen har begränsats.

Det föreslås i enlighet med nuvarande praxis att importen av hästar skall bli beroende av tillstånd. Grunderna för begränsningarna som gäller import av hästar borde, med undantag av de hästar som importerats från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för avels- och tävlingsändamål, i huvudsak bevaras oförändrade. Dessa grunder är det skäl att ta in i lagen. Jord- och skogsbruksministeriet skall utfärda närmare föreskrifter om villkoren för tillståndet. Ministeriet borde dock innan det fattar beslut höra centralorganisationerna för häst-hushållning i fråga om importkraven.

Direktiven om avelsdjur och direktiven om tävlingar i EES-avtalet förutsätter att en friare import tillåts. Om en häst är införd i en stambok i någon EES-stat och dess registreringsbevis uppfyller villkoren i direktivet, får import av hästen inte förhindras, och den skall godkännas som avelshäst även i importlandet.

Enligt vad som anförts ovan i punkt 3 i den allmänna motiveringen kan för import från EES-stater fastställas kvantitativa begränsningar.

10 §. *Export och transitering.* Export och transitering av hästar samt embryon, spermier och äggceller från dessa inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet förutsätter identitetshandlingar, registreringsbevis och ursprungsintryg enligt EES-avtalet.

Om hästar samt deras embryon, spermier och äggceller förs via Finland till områden utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, behövs inte något införseltillstånd för transiteringen.

6 kap. Övervakning

11 §. *Myndigheter.* Förutom den övervakning som ankommer på jord- och skogsbruksministeriet föreslås att tullverket skall sörja för övervakningen av importen, exporten och transiteringen. EES-avtalet förutsätter att de identitetshandlingar som följer med hästdjuren granskas. I praktiken sker denna kontroll bäst i tullen i samband med importen. Tullverket ansvarar redan nu på basis av gällande lag och förordningar för motsvarande övervakning.

Avsikten är att importkontrollerna i anslutning till djursjukdomar och djurhälsa även i fortsättningen skall utföras av veterinärmyndigheterna.

I stadgandet föreslås att ministeriet vid behov skall ha rätt att få handräckning av andra myndigheter, t.ex. polismyndigheterna. Dessutom nämns i stadgandet möjligheten att utnyttja den hjälp centralorganisationerna för hästhushållning kan ge vid övervakningen av importen och den artificiella reproduktionen.

12 §. *Granskningsrätt.* Det bör i lag stadgas om granskningsrätten. Det föreslås ett stadgande om rätten att granska att faktorer som hänför sig till den artificiella reproduktionen är i sin ordning. Granskningsrätten när det gäller förhållanden i anslutning till djursjukdomar och djurhälsa baserar sig på stadgandena i lagen om djursjukdomar.

13 §. *Olaga import.* Det är möjligt att ett djur eller dess spermier, äggceller eller embryon kan införas i landet olagligt i de fall då det inte är nödvändigt med införseltillstånd. I praktiken har det även uppstått situationer då ett införseltillstånd beviljats och man inte förrän efteråt, t.ex. vid registreringen, har kunnat konstatera att införseltillståndet inte motsvarar den häst som importerats. Till följd av detta föreslås att ett stadgande om returnerande av hästar som olagligt införts i landet upptas i lagen. De gällande förordningarna om import innehåller motsvarande stadganden.

14 §. *Tystnadsplikt.* Det föreslagna stadgandet motsvarar den ordinära tystnadsplikten vad gäller uppgifter som erhållits om en näringsidkares affärs- och yrkeshemligheter samt ekonomiska situation.

15 §. *Straffstadgande.* Förseelser i anslutning till den artificiella reproduktionen, olaga import samt brott mot tystnadsplikten är situationer som bör sanktioneras genom ett straffstadgande. Ett bötesstraff är tillräckligt som bestraffning. Det föreslås att även diskriminering skall bestraffas. Olaga import kan också vara förbundet med t.ex. förfalskning, smuggling eller vilseledande av myndighet. För dessa stadgas strängare straff på annat ställe i lag.

7 kap. Särskilda stadganden

16 §. *Arvoden och ersättningar.* Det föreslås att jord- och skogsbruksministeriet skall ha rätt att fatta beslut om utbetalningen och grunder-

na när det gäller arvoden och ersättningar för de kostnader som skall betalas till centralorganisationernas personal för övervakningsuppgifter i anslutning till artificiell reproduktion och import. Övervakningsuppgifterna skall egentligen skötas av staten. Om uppgifterna överförs från statens egna myndigheter till centralorganisationer som erhåller statsunderstöd är det motiverat att staten skall svara för kostnaderna.

17 §. *Närmare bestämmelser.* De föreslagna stadgandena i lagen ger i vissa särskilt nämnda fall jord- och skogsbruksministeriet fullmakt att fastställa detaljerna i olika frågor. Det föreslås dessutom att jord- och skogsbruksministeriet skall ha allmän befogenhet i sådana ärenden av teknisk natur som eventuellt uppkommer i anslutning till verkställigheten av lagen.

18 §. *Ikraftträdande.* I paragrafen stadgas om när lagen träder i kraft samt om importen av hästar och upphävande av lagen om utövande av seminering av husdjur. Avsikten är att lagen skall träda i kraft tidigast vid samma tidpunkt som EES-avtalet och senast sex månader efter att avtalet trätt i kraft. Det föreslås att tidpunkten för när lagen träder i kraft skall bestämmas genom förordning.

19 §. *Övergångsstadganden.* Det föreslås att i paragrafen stadgas om arrangemangen för övergångsstadiet som gäller de tillstånd som behövs för artificiell reproduktion av hästar i samband med att lagen träder i kraft. De tillstånd som beviljats med stöd av den nuvarande semineringslagen skulle enligt paragrafens 1 mom. förbli i kraft ända till utgången av den tillståndsperiod som nämns i tillståndsbeslutet. Tillstånden har i allmänhet beviljats för ett år åt gången.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Det föreslås i propositionen att jord- och skogsbruksministeriet skall utfärda bestämmelser i vilka, inom lagens ram, närmare skall fastställas villkoren för stambokföringen och godkännandet av avelsorganisationer, yrkesbörigheten för personer som utövar artificiell reproduktion och lokaliteterna samt importkraven för hästdjur. Fastställandet av reglementen för hästavel skall jämföras med sådana bestämmelser.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms närmare genom förordning. Avsikten är att lagen skall träda i kraft tidigast

samtidigt med EES-avtalet och senast sex månader efter att avtalet trätt i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Hästhushållningslag

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på förädling av och tävlingsverksamhet med hästdjur (nedan hästar) samt behandling av, handel med import, transitering och export av hästar och embryon, spermier och äggceller från dessa.

2 §

Lagens förhållande till annan lagstiftning

Utän hinder av denna lag tillämpas dock vad som stadgas i

- 1) lagen om djursjukdomar (55/80),
- 2) djurskyddslagen (91/71) och
- 3) lotterilagen (491/65) om anskaffning av medel för främjande av hästuppfödning och hästsport.

2 kap.

Avelsverksamhet

3 §

Anordnande av avelsverksamhet

För registreringen av uppgifter som gäller hästars härstamning och avelsvärde kan stamböcker eller motsvarande register (*stambok*) upprättas. Ett samfund som utövar avelsverksamhet (*en avelsorganisation*) och som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet eller en myndighet som utses av ministeriet får vara stambokförare.

Samfund skall godkännas som stambokförare, om de på ett behörigt sätt sköter registre-

ringen av avelshästar och främjar avelsverksamheten samt uppfyller de övriga villkor för godkännande som bestämts av jord- och skogsbruksministeriet. Godkännandet kan återtas om förutsättningarna för ett godkännande inte längre finns eller om oriktiga eller vilseledande uppgifter har lämnats om samfundets verksamhet.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om förutsättningarna för stambokföringen och om godkännande av avelsorganisationer. Ministeriet fastställer reglementen för hästavel på framställning av en avelsorganisation. I reglementet bestäms om definitioner av en hästs genetiska värde, villkor för att en häst skall bli godkänd för införande i en stambok samt om registreringsbevis och ursprungsintyg.

4 §

Diskrimineringsförbud

En stambokförare får inte vägra registrera en häst, om hästen uppfyller de villkor för införande i stamboken som fastställts i reglementet för hästavel.

3 kap.

Artificiell reproduktion

5 §

Tillstånd

Verksamhet vars syfte är seminering av hästar eller insamling, behandling eller överföring av embryon, spermier eller äggceller (artificiell reproduktion av djur), får utövas endast med tillstånd av jord- och skogsbruks-

ministeriet. Tillstånd behövs inte, om hästarnas ägare eller innehavare själv seminerar dem och använder sperma från en hingst som han äger eller innehar.

Vid artificiell reproduktion av hästar, för vilken tillstånd behövs, skall jord- och skogsbruksministeriets bestämmelser om kraven på hästarnas avelsnivå, personalens yrkesskicklighet och lokaliteterna iakttas, likaså de föreskrifter som meddelats av veterinär- och livsmedelsavdelningen vid ministeriet gett om kvaliteten på embryon, spermier och äggceller, bekämpandet av djursjukdomar och ordnandet av verksamhet som ansluter sig till dessa.

Tillstånd för artificiell reproduktion av hästar skall beviljas, om verksamheten uppfyller kraven i 2 mom. Villkor som är nödvändiga för övervakningen kan anslutas till tillståndet. Tillstånd beviljas för viss tid, högst fem år. Tillståndet kan återtas om verksamheten inte längre uppfyller villkoren för beviljande av tillstånd eller krav som ställts i eller med stöd av lagen om djursjukdomar, om tillståndsvillkoren inte iakttas eller om oriktiga eller vilseledande uppgifter har lämnats om verksamheten.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar föreskrifter om det förfarande som skall iakttas vid ansökan om tillstånd.

4 kap.

Hästtävlingar

6 §

Tävlingsregler

Jord- och skogsbruksministeriet har som uppgift att övervaka att de regler som gäller hästtävlingar inte strider mot stadgandena som gäller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och andra internationella avtal som Finland har godkänt. Reglerna skall gälla maximi- eller minimikraven för deltagande i tävlingarna, bedömningen vid tävlingarna samt de prissummor och vinster som kan uppkomma genom tävlingarna.

Tävlingsreglerna får inte vara diskriminerande för hästar registrerade i Finland eller, med undantag av vad som stadgas i 7 §, någon annanstans inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

7 §

Tillämpning av diskrimineringsförbudet

Diskrimineringsförbudet enligt 6 § 2 mom. tillämpas inte på tävlingshästar registrerade annanstans inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, när det är fråga om tävlingar

- 1) som har till syfte att förbättra rasen,
- 2) som arrangeras såsom regionala tävlingar med sikte på att välja ut hästar eller
- 3) som ansluter sig till historiska eller traditionella evenemang.

Utän hinder av diskrimineringsförbudet får den del av prissumman som jord- och skogsbruksministeriet fastställer avsättas för att trygga, utveckla och förbättra avelsverksamheten.

5 kap.

Handel med hästar

8 §

Handel med avelshästar

En säljare skall vid försäljning av avelshästar, embryon, spermier och äggceller från dessa ge köparen avelshästens registreringsbevis eller ursprungsintyg. Beviset eller intyget skall vara utfärdat av stambokföraren eller myndigheterna.

9 §

Import av hästar

Hästar eller embryon, spermier eller äggceller från dessa får importeras endast med tillstånd av jord- och skogsbruksministeriet. Tillstånd kan beviljas, om det är motiverat med hänsyn till riktlinjerna för hästaveln, hästuppfödningen och tävlingsverksamheten.

Tillstånd som avses i 1 mom. behövs inte för avelshästar eller embryon, spermier eller äggceller från dessa, vilka importeras från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för import av tävlingshästar, om det i samband med importen över den importerade hästen uppvisas ett registreringsbevis utfärdat av importlandets myndighet eller av en avels- eller tävlingsorganisation som den godkänt eller om det uppvisas ett bevis över den häst som överlätit embryon, spermier eller äggceller avsedda för avel.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om villkoren för beviljan-

de av det tillstånd som avses i 1 mom. samt om det förfarande som skall iaktas när tillstånd söks och vid införseln samt införselkontrollorterna. Innan ministeriet fattar beslut om importvillkoren skall ministeriet höra centralorganisationerna för hästhushållning.

Jord- och skogsbruksministeriet får efter att ha hört centralorganisationerna för hästhushållning uppställa kvantitativa begränsningar för import som avses i 2 mom., om det är nödvändigt med beaktande av riktlinjerna för hästuppfödningen.

10 §

Export och transitering

Export eller transitering av hästar samt av embryon, spermier och äggceller från hästar till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet förutsätter de handlingar och intyg som anges i 9 §.

De hästar samt embryon, spermier och äggceller från dessa som via Finland skall exporteras till områden utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet behöver inte det införseltillstånd som anges i 9 §.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om utförsel som anses i 1 mom. och om utförselkontrollorterna.

6 kap.

Övervakning

11 §

Myndigheter

Jord- och skogsbruksministeriet övervakar aveln, importen och exporten av samt handeln och tävlingsverksamheten med hästar. Tullverket övervakar jämte ministeriet den införsel, export och transitering som avses i 9 och 10 §§.

Ministeriet har vid behov rätt att få handräkning av andra myndigheter.

Centralorganisationerna för hästhushållning kan bistå vid övervakningen av importen och den artificiella reproduktionen.

12 §

Granskningsrätt

Jord- och skogsbruksministeriet eller den myndighet som bistår ministeriet har rätt att

granska den verksamhet och bokföring som avses i 5 §.

13 §

Olaga import

Om importen eller transiteringen av en häst eller spermier, äggceller och embryon från den inte är tillåten med stöd av 9 eller 10 §§ eller om hästen inte motsvarar införseltillståndet, skall hästen eller dess spermier, äggceller eller embryon sändas tillbaka. Spermier, äggceller eller embryon kan även förstöras. Importören svarar för de kostnader som föranleds av återvändningen eller förstöringen.

14 §

Tystnadsplikt

Den som vid utförandet av uppgifter som avses i denna lag har fått kännedom om en näringsidkares affärs- eller yrkeshemlighet eller ekonomiska situation, får inte röja uppgifterna eller utnyttja dem för sin egen eller någon annans fördel, om inte den i vars intresse tystnadsplikten gäller samtycker till detta.

Stadgandet i 1 mom. hindrar inte att uppgifter lämnas

1) till en åklagar- eller polismyndighet för utredning av ett brott,

2) till myndigheter som avses i 11 § för utförande av uppgifter enligt denna lag och

3) till en myndighet som prövar besvär i ett ärende enligt denna lag.

15 §

Straffstadgande

Den som uppsåtligen underlåter att iaktta vad som i 5 § stadgas om artificiell reproduktion av djur eller som gör sig skyldig till olaga införsel eller till diskriminering enligt 4, 6 eller 7 § eller bryter mot tystnadsplikten som avses i 14 § skall för *hästhushållningsförseelse* dömas till böter, om inte strängare straff stadgas i någon annan lag.

Anmälan till åtalsprövning behöver inte göras, om förseelsen som helhet betraktad skall anses vara ringa.

7 kap.

Särskilda stadganden

16 §

Arvoden och ersättningar

Till anställda inom centralorganisationerna

för hästhushållning kan för övervakningsuppgifter betalas arvoden och ersättning för kostnader inom ramen för statsbudgeten. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om utbetalningen och grunderna för arvoden och ersättningar.

17 §

Närmare bestämmelser

Jord- och skogsbruksministeriet utfärdar vid behov närmare bestämmelser om frågor som gäller förfarande och teknik i anslutning till verkställigheten av denna lag.

18 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Genom lagen upphävs

1) lagen den 21 oktober 1938 om införsel av hästar (328/38) och

2) lagen den 4 mars 1949 om utövande av seminering av husdjur (182/49).

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

19 §

Övergångsstadganden

En innehavare av tillstånd som då denna lag träder i kraft innehar tillstånd för utövande av seminering av hästar får utöva verksamhet enligt tillståndet till utgången av tillståndspe-rioden utan i 5 § avsett tillstånd för artificiell reproduktion av hästar. På verksamheten enligt tillståndet tillämpas de stadganden som gäller då denna lag träder i kraft. Jord- och skogsbruksministeriet övervakar dock verksamheten och beslutar om återtagande av tillstånd.

I övriga fall än de som avses i 1 mom. skall den som då denna lag träder i kraft utövar sådan verksamhet som avses i 5 § i denna lag ansöka om tillstånd för artificiell reproduktion av hästar inom ett år efter att lagen har trätt i kraft.

Helsingfors den 14 maj 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Jord- och skogsbruksminister *Martti Pura*